Suomen Reserviupseeriliitto -
Finlands Reservofficersförbund

Lausunto
3.10.2017

Viite: Puolustusvaliokunta tiistai 3.10.2017 klo 10:30 / HE 106/2017 vp / Asiantuntijapyyntö.

Yleistä
Suomen Reserviupseeriliitto (RUL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto edellä mainituista asiasta.

Suomen Reserviupseeriliiton (RUL) lausunnossa keskitytään puolustusbudjettiin ja siinäkin erityisesti reserviläisten osaamisen kehittämiseen ja vapaaehtoiseen maanpuolustukseen suunnattuihin määrärahoihin.

Puolustusministeriön hallinnonalalle esitetään vuodelle 2018 määrärahoja 2 871 milj. euroa, mikä on 42 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2017 varsinaisessa talousarviossa. Suunta on oikea, mutta korotus on kovin pieni. Nykyinen turvallisuuspoliittinen tilanne vaatii puolustuksen taloudellisten resurssien kasvattamista.

Vapaaehtoinen maanpuolustus
Vapaaehtoiselle maanpuolustukselle esitetty 2.0 milj. euroa on sama kuin edellisenä vuonna. Positiivista asiassa on se, että nyt määräraha esitetään jo puolustusbudjetissa, kun aikaisempina vuosina se on tässä vaiheessa esitetty leikattavaksi ja määräraha on saatu palautettua tälle tasolle vasta eduskunnan myöhemmillä päätöksillä.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) tehtävät, koulutusvuorokaudet ja kurssien osallistujamäärät ovat kasvaneet merkittävästi yhdistyksen julkisoikeudellisena aikana vuoden 2008 jälkeen. Samassa ajassa MPK:n valtiolta saama tuki on kuitenkin pysynyt ennallaan.

Suomen Reserviupseeriliiton ja muiden järjestöjen (RES, NVL, MPKL) saama valtion tuki on pienentynyt 15 % viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana. Mainittujen järjestöjen jäsenet ovat keskeisessä roolissa MPK:n koulutusta suunniteltaessa ja toteuttaessa.

Puolustusvoimat laati tiiviissä yhteistyössä MPK:n ja muiden keskeisten maanpuolustusjärjestöjen kanssa alkuvuonna 2017 reservin koulutuksen kehittämissuunnitelman vuosille 2018–2022. Tässä suunnitelmassa asetetaan myös järjestöille uusia tehtäviä reservin koulutuksen kehittämisessä. Lisääntyvät tehtävät vaativat lisäystä myös taloudellisiin resursseihin.

Kertausharjoitukset ja reservin toiminta
Puolustusbudjetin selitysosasta selviää, että myös ensi vuonna kertausharjoituksiin käskettävien reserviläisten määrässä tavoitteena on 18.000 reserviläistä. Kertausharjoituksissa koulutettujen sodan ajan joukkoihin sijoitetuista reserviläistä harjoituksiin osallistuu siis vain 6,4 %, kun luku vielä viime vuonna oli 8,0 %.

Sodan ajan joukkojen kasvaessa 280.000 sotilaaseen myös reservin kertausharjoitusten määrän pitää kasvaa. Tavoitteena tulee olla, että ainakin keskeisiin reservin johtajatehtäviin sijoitetut reserviläiset pääsisivät kertaamaan kerran 3–5 vuodessa. Ensi vuoden kertausharjoitusmäärillä reserviläinen saa kertausharjoituskäskyn kerran noin 15,5 vuodessa. Tämä on ehdottomasti liian vähän ja vaarantaa koko puolustusratkaisumme uskottavuuden.

Minimitasona tulee olla viime vuoden taso (8,0 % sa-sijoitetuista), jolloin kertausharjoituksiin osallistuisi noin 22.000 reserviläistä.

Ehdotuksessa mainittu reserviläisten osaamisen nykyistä parempi hyödyntäminen kertausharjoituksia suunniteltaessa ja niitä toteuttaessa mahdollistaa nykyistä suurempien kertausharjoitusmäärien toteuttamisen varsin pienillä taloudellisilla lisäpanostuksilla

Talousarvioehdotuksessa mainitaan, että varusmiespalveluksessa hyödynnetään verkko-, virtuaali- ja simulointijärjestelmiä entistä enemmän. Näitä järjestelmiä tulee hyödyntää pikaisesti aikaisempaa enemmän myös reservin koulutuksessa.

Lisäksi pikaisesti tulee mahdollistaa asevelvollisten ja puolustusvoimien nykyistä tiiviimpi yhteydenpito avaamalla nykyistä laajemmat sähköiset vuorovaikutuskanavat, jotka mm. mahdollistavat reserviläisten osaamisen omaehtoisen ilmoittamisen puolustusvoimille.

Reservin sotilasosaamisen ylläpidossa ja kehittämisessä kertausharjoitusten lisäksi tärkeä rooli on myös Puolustusvoimien Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä tilaamissa sotilaallisissa kursseissa, MPK:n sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa sekä reserviläisten omaehtoisessa harjoittelussa. MPK:n kurssivuorokausien hinta on vain noin 1/3 kertausharjoitusten vastaavasta. Reserviläisten omaehtoisella harjoittelulla on ratkaisevan tärkeä rooli mm. ampumataidon ja fyysisen toimintakyvyn ylläpidossa.

RUL:n esitys
Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen varattua määrärahaa (27.10.30) korotetaan 300.000 € eli määräraha olisi ensi vuonna eli noin 2.300.000 €, josta pääosa käytetään Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnan tukemiseen ja vähintään 150.000 € käytettäisiin maanpuolustusjärjestöjen (NVL, MPKL, RES, RUL) tukemiseen.

Kertausharjoituksissa koulutetaan 22000 reserviläistä, joka on suhteellisesti sama osuus sodan ajan sijoitetuista sotilaista kuin vuosina 2016–2017.

Suomen Reserviupseeriliiton puolesta

Mikko Halkilahti
Puheenjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
mikko.halkilahti@rul.fi
Puh. 0400 745 234

Janne Kosonen
Toiminnanjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
janne.kosonen@rul.fi
Puh. 050 5810 819